

بررسی مقایسه تأثیر آموزش ایمنی و بهداشت کار به دو روش جاری و پویایی در ارتقاء سطح

دانش و نگرش کارگران معادن شرق شهرستان اصفهان - ۱۳۸۱

جلیل جلالی^۱ - محمدباقر رضاعلی^۲ - رضا امیرخانی^۳ - فرهاد علیمیرادی^۴

چکیده

آموزش ایمنی و بهداشت کار یک فاکتور مؤثر در پیشگیری و کاهش حوادث و بیماریهای ناشی از کار در واحدهای تولیدی و از جمله معادن بوده و از طرف دیگر روشهای متنوع آموزشی تأثیرات متفاوتی را در فراگیران خواهد داشت. هدف از این تحقیق مقایسه تأثیرگذاری دو روش آموزش جاری (سنٹی) و پویایی بر روی حیطه‌های یادگیری دانش و نگرش در کارگران معادن شرق شهرستان اصفهان می‌باشد. این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی بوده که در آن کارگران معادن به تعداد ۲۱۰ نفر به شکل تصادفی به دو گروه تقسیم و یک گروه تحت آموزش به روش جاری (سنٹی) و گروه دوم تحت آموزش به روش پویایی قرار گرفتند و در شروع و پایان هر کلاس آموزشی دانش و نگرش آنها مورد ارزیابی و ارزشیابی قرار گرفته و نتایج با هم مقایسه شدند. در روش جاری (سنٹی) آموزش بدون توجه به نیازهای محسوس فراگیران، عوامل ارتباطی و حیطه‌های یادگیری اجراء گردید و در روش پویایی با هدف افزایش کارآیی و به حداکثر رساندن بازدهی آموزشها براساس پاسخگویی به نیازها و انتظارات فراگیران، ابتدا نیازهای آموزشی فراگیران تعیین و با اولویت‌بندی نیازها به محسوس و غیرمحسوس نسبت به تعیین موارد ضروری برای دانستن و تهیه طرح درس براساس نیازهای محسوس اقدام می‌گردد. سپس آموزشها براساس طرح درس تهیه شده و رعایت عوامل ارتباطی اجراء شده و در پایان نسبت به ارزشیابی آموزشها از فراگیران براساس اهداف رفتاری اقدام می‌شود. در تهیه طرح درس نسبت به تعیین موضوع، گروه هدف، هدف کلی، اهداف رفتاری، حیطه‌های یادگیری، فن آموزش، وسیله کمک آموزشی و زمان اجراء به دقیقه اقدام و نسبت به تبدیل نیازهای آموزشی غیرمحسوس به محسوس از طریق آگاهی دادن و حساس سازی اقدام می‌گردد. تجزیه و تحلیل اطلاعات با نرم‌افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت و نتایج این پژوهش مقایسه‌ای نشان داد که میانگین سطح دانش و نگرش کارگران معدن در روش جاری (سنٹی) به ترتیب ۱۳/۴ درصد و ۹ درصد و در روش پویایی به ترتیب ۴۹/۲ درصد و ۳۷ درصد افزایش داشته که مقایسه فوق $P < 0/000$ اختلاف معنی‌داری را نشان می‌دهد. این تحقیق نشان داد که انجام نیازسنجی و اولویت‌بندی آنها و به دنبال آن اجراء روش پویایی، نتایج مطلوب و جالب توجه از نظر تأثیرگذاری آموزش را در بر داشته و بیانگر کارآیی این شیوه در آموزشها بوده که پیشنهاد می‌شود در کلیه آموزشها از این روش استفاده می‌گردد.

واژه‌های کلیدی:

آموزش جاری (سنٹی)، آموزش پویایی، عوامل ارتباطی، حیطه یادگیری (دانش و نگرش)، نیاز محسوس و غیرمحسوس، اهداف رفتاری، فن آموزش، ارزشیابی

۱- کارشناس مسئول بهداشت حرفه‌ای مرکز بهداشت شماره یک اصفهان ۲- کارشناس مسئول آموزش بهداشت مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

اصفهان

۳- کارشناس بهداشت حرفه‌ای مرکز بهداشت شماره یک اصفهان ۴- کارشناس بهداشت حرفه‌ای مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

آدرس: اصفهان - خیابان ابن سینا - جنب بیمارستان امین - مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

فکس: ۴۴۵۹۰۲۱

تلفن: ۴۴۷۵۰۹۱